

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

بسمه تعالی

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۲۴ مهر مدرسه:	 آموزش و پرورش و پرورش ناحیه ۵ مشهد آموزشگاه متوسطه: دبیرستان دخترانه امام رضا (ع) - واحد یک سوالات امتحانی درس: فنون ادبی ۱	نام و نام خانوادگی:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تعداد سوال: ۲۵	کلاس: ۱۰۷۱
نوبت اول صبح ☒	شماره دانش آموزی:	شماره صندلی:
نام دبیر یا طراح: زرقانی	ساعت شروع: ۸ صبح	شماره صندلی:

سوال	الف: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	بارم										
۱	درستی و نادرستی هر یک از جملات زیر را مشخص کنید. الف: فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی به خط میخی نوشته شده است . ☐ درست ☐ نادرست ب: زبان رایج دوره اشکانیان زبان پهلوی بود . ☐ درست ☐ نادرست ج: آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر آثار دینی زردشتی است . ☐ درست ☐ نادرست د: درخت آسوریک و یادگار زریران هر دو اصل پهلوی دارند . درست ☐ نادرست ☐	۱										
۲	جاهای خالی را پر کنید . الف: رایج ترین انواع شعر پارسی در قرن چهارم و نیمه ی اول قرن پنجم حماسی و مدحی و بود . ب: شعر به پیروی از شعر عربی معمول گشت . ج: هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد است .	۰/۷۵										
3	جدول را کامل کنید <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>پدر شعر فارسی</td><td>فردوسی</td></tr><tr><td>سرودن قصیده ی تمام و کمال با موضوع اندرزی</td><td>رودکی</td></tr><tr><td>حماسه ی ملی و شعر حماسی با او به اوج رسید</td><td>عنصری</td></tr><tr><td></td><td>کسایی مروزی</td></tr></table>	الف	ب	پدر شعر فارسی	فردوسی	سرودن قصیده ی تمام و کمال با موضوع اندرزی	رودکی	حماسه ی ملی و شعر حماسی با او به اوج رسید	عنصری		کسایی مروزی	۰/۷۵
الف	ب											
پدر شعر فارسی	فردوسی											
سرودن قصیده ی تمام و کمال با موضوع اندرزی	رودکی											
حماسه ی ملی و شعر حماسی با او به اوج رسید	عنصری											
	کسایی مروزی											
۴	یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران چه بود؟	۰/۵										
۵	موارد درست داخل کمانک را مشخص کنید : الف: بررسی کاربردهای دستور تاریخی مربوط به قلمرو (ادبی / زبانی) می باشد . ب: پس از خوانش شعر ، تعیین قالب شعر مربوط به قلمرو (زبانی / ادبی) می باشد .	۰/۵										
۶	چرا در ایران پیش از اسلام آثار ادبی پهلوی غالباً به کتابت درنیامده بود ؟	۰/۵										
ب	موسیقی شعر (۶ نمره)											
۷	هر یک از شعرهای ستون « الف » به کدام مورد درستون « ب » مربوط می شود ؟ (یک مورد اضافی است) <table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم</td><td>حماسی</td></tr><tr><td>روی مپوشان که بهشتی بُود / هر که ببیند چو تو حورای صنم</td><td>روایی</td></tr><tr><td>برآمد خروش سپاه از دو روی / جهان شد پراز مردم جنگجوی</td><td>اندوهبار</td></tr><tr><td></td><td>شادی و نشاط</td></tr></table>	الف	ب	زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم	حماسی	روی مپوشان که بهشتی بُود / هر که ببیند چو تو حورای صنم	روایی	برآمد خروش سپاه از دو روی / جهان شد پراز مردم جنگجوی	اندوهبار		شادی و نشاط	۰/۷۵
الف	ب											
زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت قلب لعل و دل سنگ خاره هم	حماسی											
روی مپوشان که بهشتی بُود / هر که ببیند چو تو حورای صنم	روایی											
برآمد خروش سپاه از دو روی / جهان شد پراز مردم جنگجوی	اندوهبار											
	شادی و نشاط											

۰/۵	۸	علّت اینکه آدمی شعر را بیشتر از نثر می خواند چیست ؟
۱/۲۵	۹	جاهای خالی را با واژگان مناسب از متن درس پر کنید : الف : توجّه به فضای عاطفی و آهنگ متن سبب کشف می شود . ب: پس از عاطفه ، مهم ترین و مؤثرترین عامل در شعر است . ج: شاعر برای انتقال عاطفه ی خود به دیگران از بهره می گیرد . د: اساسی ترین عامل پیدایی شعر است . و: ادراکی است که از اساس نظم حاصل می شود.
۰/۵	۱۰	صامت ها و مصوّت های واژه ی « آموزش » را بنویسید . صامت : مصوّت :
۰/۷۵	۱۱	واژه ی تحمّل را با علامت های هجایی نشان دهید .
۰/۲۵	۱۲	در کدام گزینه « و » صامت است ؟ الف: نور ب: دوست ج: خواهش د: وصال
	۱۳	هجاهای بیت زیر را جدا جدا بنویسید سپس در زیر هر هجا نشانه ی خاصّ آن را بگذارید . یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور کلبه ی احزان شود روزی گلستان غم مخور
	ج	زیبایی شناسی (۶ نمره)
۰/۲۵	۱۴	در بیت : « از درد سخن گفتن واز درد شنیدن با مردم بی درد ندانی که چه دردی است » تکرار کدام واژه در پدید آمدن آرایه ی واژه آرایی مؤثر بوده است ؟
۰/۲۵	۱۵	در کدام بیت زیر « واج آرایی » محسوس تر است ؟ الف : سرو را بین برسماع بلبلان صبح خیز ب: خواب نوشین بامداد رحیل همچو سر مستان به بستان ، پای کوب ودست زن باز دارد پیاده را زسبیل
۱	۱۶	کدام مصراع هر بیت زیر دارای آرایه ی واج آرایی است ؟ تکرار کدام واج بر موسیقی و آهنگ کلام افزوده است ؟ الف: حال دل پیاده ی واپس ز کاروان کی داند ؟ آن کسی که سوار است بر سمند ب: پیش از اینت بیش از این اندیشه ی عشاق بود مهر ورزی تو با ما شهره ی آفاق بود
۰/۵	۱۷	چرا واژه های مشخص شده در بیت زیر نمی توانند نمونه ی مناسبی برای آرایه ی «واژه آرایی » باشند ؟ گلاب است گویی به جویش روان چنان چون شده بازجوید روان
۰/۵	۱۸	از بین کمانک واژه ی مناسب را انتخاب کنید . الف: ارزش موسیقایی سجع (مطرف / متوازی) از همه ی سجع ها بیشتر است . ب: سجع بیشتر در (شعر / نثر) به کار می رود .
۱/۵	۱۹	ارکان سجع را در نمونه های زیر نشان دهید و نوع هریک را بنویسید . الف: گفت: خاموش که درپستی مردن به که حاجت پیش کسی بردن . ب: ای صمدی که از ادراک خلق جدایی وای احدی که در ذات وصفات بی همتایی.
۰/۵	۲۰	دو واژه بنویسید که با کلمه « غریب » سجع متوازن داشته باشند .

۲۱	در عبارت « سرّ عشق نهفتنی است نه گفتنی و بساط مهر پیمودنی است نه نمودنی » الف : واژه های و در عبارت فوق سجع متوازی دارند و واژه های و سجع مطرّف دارند.	۱										
۲۲	فایده ی سجع در نثر و شعر را بنویسید .	۰/۵										
۵	نقد و تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)											
۲۳	با توجّه به ابیات زیر جدول را کامل کنید . در کتاب آمد که در عهد قدیم چون به پایان برد کار آن سرا جمله گفتند: این بنای مختصر چون توانی زیستن در این قفس؟ بهر مردی چون تو والا و حکیم در شبستان تو چون آییم جمع گفت در پاسخ: که مارا باک نیست پیش از این گر یار یکدل داشتم در حقیقت یار یکدل کی میاست خانه ای می ساخت سقراط حکیم آمدند از ره رفیق و آشنا نیست در خوردِ تَوای صاحب نظر این قفس نبود مقام چون تو کس بارگاهی باید و کاخی عظیم همچو پروانه به گرد روی شمع عارفان را خانه الّا خاک نیست بام خود تا عرش می افراشتم چون صدف کمیاب و چون دُرّ، پربهاست <table><tr><th>موضوع</th><th>توضیح</th></tr><tr><td>قلمرو زبانی</td><td>ساختمان واژه های « شبستان » و « یکدل » را بنویسید</td></tr><tr><td>قلمرو ادبی</td><td>یک نمونه تشبیه و یک نمونه استعاره در ابیات بیابید .</td></tr><tr><td>نتیجه گیری و تعیین نوع</td><td></td></tr><tr><td>لحن خوانش شعر چگونه است</td><td></td></tr></table>	موضوع	توضیح	قلمرو زبانی	ساختمان واژه های « شبستان » و « یکدل » را بنویسید	قلمرو ادبی	یک نمونه تشبیه و یک نمونه استعاره در ابیات بیابید .	نتیجه گیری و تعیین نوع		لحن خوانش شعر چگونه است		۲
موضوع	توضیح											
قلمرو زبانی	ساختمان واژه های « شبستان » و « یکدل » را بنویسید											
قلمرو ادبی	یک نمونه تشبیه و یک نمونه استعاره در ابیات بیابید .											
نتیجه گیری و تعیین نوع												
لحن خوانش شعر چگونه است												
۲۴	در عبارت زیر « باری به نصیحتش گفتم : ای فرزند، دخل ، آب روان است و عیش ، آسیاب گردان ؛ یعنی خرج فراوان کردن ، مسلّم کسی را باشد که دخل معین دارد . عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود سختی بَری و پشیمانی خوری . الف: با توجّه به قلمرو ادبی تشبیه، تضاد و سجع را مشخص نمایید. ب: نوع حکایت را تعیین کنید .	۱										
۲۵	متن زیر را بخوانید و بنویسید شناسایی هر یک از موارد زیر مربوط به کدام <u>قلمرو</u> است ؟ « من دنیا را بدان چاه پرآفت مانند کردم و موشان سیاه و سپید و مداومت ایشان بر بریدن شاخ ها بر شب و روز ، و آن چهار مار را به طبایع که عماد خلقت آدمی است و چشیدن شهد و شیرینی آن را مانند کردم به لذّات این جهانی که فایده ی آن اندک ورنج آن بسیار است . » الف: کاربرد کهن واژه ی شاخ: ب: تضاد میان دو واژه ی سیاه و سفید : ج: بهره گیری از تمثیل برای بیان مفهوم غفلت انسان : د: نگرش منفی به خوشی های مادی و زودگذر :	۱										
	((موفق باشید.))											

نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر		نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات		نام و نام خانوادگی مصحح / دبیر	
با عدد	با حروف	با عدد	با حروف	با عدد	با حروف
امضاء :		امضاء :		امضاء :	

بسمه تعالی

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۳ مهر مدرسه:	 آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد آموزشگاه متوسطه: دبیرستان دخترانه امام رضا (ع) - واحد یک سوالات امتحانی درس:	نام و نام خانوادگی:
مدت امتحان: ۷۵	تعداد صفحات: ۳	تعداد سوال: ۲۵
نوبت اول صبح ☒	شماره دانش آموزی:	پایه: دهم
کلاس: ۱۰۷۱	شماره صندلی:	نام دبیر یا طراح: زرقانی
ساعت شروع: ۸ صبح		

بارم	پاسخنامه فنون ۱	سوال
۱	الف : درست ب: نادرست ج: درست د: نادرست	۱
۰/۷۵	الف: غنایی ب: مدحی ج: متن	۲
۰/۷۵	الف: رودکی . کسایی مروزی . فردوسی	۳
۰/۵	رواج تدریجی خط عربی	۴
۰/۵	الف: زبانی ب: ادبی	۵
۰/۵	به علت اهمیت سنت شفاهی پیش از اسلام	۶
۰/۷۵	الف: اندوهبار. شادی و نشاط . حماسی	۷
۰/۵	شوق به زمزمه و آواز خوانی	۸
۱/۲۵	الف: لحن ب: وزن ج: زبان د: عاطفه و: وزن	۹
۰/۵	صامت : ء / م / ز / ش مصوت : آ / او /	۱۰
۰/۷۵	ت / حَم / مُل U - -	۱۱
۰/۲۵	د یا وصال	۱۲
۲	یو / س / ف / گم / گش / ت / با / زا / ید / ب / کن / عان / عَم / م / خُر کُل / ب / ی / اَح / زان / ش / وَد / رو / زی / گئ / لِس / تان / غم / م / خُر - u u - - u - - U - - u - -	۱۳
۰/۲۵	درد	۱۴
۰/۲۵	الف	۱۵
۱	الف مصراع دوم (واج س) ب: مصراع اول واج (ش)	۱۶
۰/۵	چون معنای متفاوتی دارند	۱۷

۰/۵	الف: متوازی ب: شعر	۱۸
۱/۵	مردن و بردن سجع متوازی / جدایی و بی همتایی سجع مطرف	۱۹
۰/۵	نوشتن هر واژه ی هم وزن صحیح است مانند عزیز یا بخیل	۲۰
۱	نهفتنی و نمودنی سجع متوازی / نهفتنی و پیمودنی یا گفتنی و نمودنی مطرف	۲۱
۰/۵	ایجاد موسیقی بیشتر	۲۲
۲	شبستان وندی / یکدل مرکب / تشبیه بیت آخر یا بیت ۶ استعاره بیت ۴ واژه ی قفس نتیجه گیری ولحن : لحن روایی داستانی . عارفان به مادیات دنیایی وابسته نمی شوند یا دوست خوب و یکدل کمیاب و کیمیاست	۲۳
۱	الف: تشبیه دخل به آب روان یا عیش به آسیاب گردان / تضاد : دخل و خرج / سجع : بری و خوری یا روان و گردان ب: تعلیمی یا اندرزی	۲۴
۱	الف: زبانی / ب: ادبی / ج: ادبی / د: فکری	۲۵

